

Облікова картка НДДКР

Державний обліковий номер: 0223U000774

Державний реєстраційний номер: 0120U100815

Відкрита

Дата реєстрації: 20-01-2023

1. Етапи виконання

Номер етапу: 2

Назва етапу: Розробка концептуальної рамки досліджень. Польові дослідження: узагальнення практики децентралізації та формування ОТГ з позицій сільського розвитку, виявлення змін у сільських спільнотах низового рівня, розробка інструментарію, організація та проведення опитування в ОТГ.

Початок етапу: 01-2021

Закінчення етапу: 12-2021

Вид звітного документа: Проміжний звіт

2. Виконавець

Назва організації: Державна установа "Інститут економіки та прогнозування Національної академії наук України"

Код ЄДРПОУ/ПН: 25199155

Підпорядкованість: Національна академія наук України

Адреса: вул. Панаса Мирного, буд. 26, м. Київ, 01011, Україна

Телефон: 380442808869

Телефон: 380442801234

Телефон: 380442808394

E-mail: gvm@ief.org.ua

WWW: <http://ief.org.ua>

3. Власник результатів НДДКР (продукції)

Назва організації: Національна академія наук України

Код ЄДРПОУ/ПН: 00019270

Адреса: вул. Володимирська, буд. 54, м. Київ, 01601, Україна

Підпорядкованість:

Телефон: 380442343243

E-mail: prez@nas.gov.ua

WWW: <http://nas.gov.ua>

4. Джерела та напрями фінансування

Підстава для проведення робіт: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

КПКВК: 6541030

Напрямок фінансування: 2.2 - прикладні дослідження і розробки

Джерела фінансування

Джерело фінансування: 7713 - кошти держбюджету

Фактичний обсяг фінансування за звітний етап: 2895.177 тис. грн.

5. Науково-технічна робота

Назва роботи (укр)

Інклюзивність розвитку сільських громад у процесі децентралізації

Назва роботи (англ)

Inclusive development of rural communities in the process of decentralization

Реферат (укр)

Ключові слова: децентралізація, інклюзивність, територіальні громади, сільські спільноти, сільський розвиток. Узагальнено практику сприяння громадянській участі у прийнятті демократичних рішень на рівні ТГ і виявлено діючий набір механізмів та процедур місцевої демократії, які створюють можливості залученості жителів сільських поселень до інклюзивного розвитку ТГ; виокремлено основні тенденції розвитку сільських спільнот у процесі завершення адміністративно-територіального оформлення остаточного складу територіальних громад, серед них: прояви ознак посилення централізації місцевого самоврядування на рівні базових одиниць при формуванні старостинських округів; посилення ризиків інклюзивного розвитку ТГ через недосконалість фінансової децентралізації; недостатність ресурсного забезпечення переданих ТГ повноважень у сфері освіти, охорони здоров'я, соціального захисту; дискримінаційність державного регулювання бюджетування ТГ в умовах пандемії Covid-19. Розроблено методичні підходи до розробки заходів вирівнювання можливостей сільських спільнот для їх інклюзивного розвитку на рівні громади. Наукова значимість полягає в узагальненні методичних підходів до оцінки інклюзивності розвитку; подальшому розвитку механізмів активного залучення селян до участі у соціально-економічному розвитку територій, обґрунтуванні підходів до сприяння соціальній інклюзії членів територіальних громад в рамках реалізації політики інклюзивного сільського розвитку; оцінюванні характеру формування старостинських округів після завершення адміністративного оформлення складу об'єднаних територіальних громад та встановленні проявів посилення централізації місцевого самоврядування на рівні базових одиниць адміністративно – територіального устрою держави.

Реферат (англ)

Keywords: decentralization, inclusiveness, territorial communities, rural communities, rural development. The practice of promoting civic participation in the democratic decision-making process at the TC level is summarized and an active set of mechanisms and procedures of local democracy creating opportunities for the involvement of rural residents in the TC inclusive development is identified; the main trends in the development of rural communities in the process of completing the administrative-territorial design of the final structure of territorial communities are highlighted, including following: signs of strengthening the centralization of local governance at the basic level units during establishing mayor districts; increased risks to inclusive development of TC because of the imperfection of financial decentralization; insufficiency of resource support for the powers transferred to the TC in the field of education, health care, and social protection; discriminatory nature of state regulation of TC budgeting under the Covid-19 pandemic. Methodical approaches to the development of equalizing measures of rural communities' opportunities for inclusive development at the community level have been developed. The scientific significance lies in the generalization of methodical approaches to the assessment of the development inclusiveness; further development of mechanisms of active involvement of peasants in participation in the socio-economic development of territories, substantiation of approaches to the promotion of social inclusion of TC members within the framework of the implementation of the inclusive rural development policy; assessment of the Mayor districts development after completing administrative finalizing of TC structure and establishment of strengthening signs of the local governance centralization at the basic units level of the state's the administrative-territorial system.

Індекс УДК: 342.2; 342.23; 342.24; 342.25; 342.26, , 338.43, 338.43:342.2(477)

6. Науково-технічна продукція (НТП)

НТП 1

Назва продукції (укр): Методичні підходи до оцінювання і підвищення готовності територіальних громад до розвитку на засадах інклюзивності в умовах децентралізації.

Назва продукції (англ): Methodical approaches to assessment and increasing the readiness of territorial communities for development based on inclusiveness in conditions of decentralization.

Очікувані результати: Методи, теорії, Аналітичні матеріали

Галузь застосування: Дослідження й експериментальні розробки у сфері суспільних і гуманітарних наук

Опис продукції (укр): Здійснена класифікація територіальних громад України за функціональним типом їх територій з використанням показників щільності населення та частки сільських жителів у його складі: виокремлено громади з переважно міським, змішаним (місько-сільським) та переважно сільським характером територій та визначено розподіл сільських поселень і сільського населення за цими типами громад, що сприятиме реальній оцінці сільської складової базових одиниць та розробленню напрямів підвищення рівня інклюзії сільського населення у розвитку територіальних громад. Запропоновано інформаційно-методичне забезпечення вимірювання інклюзивності розвитку територіальних громад. Обґрунтовані індикатори для формування інформаційної бази місцевого розвитку, що включають дані про ресурси громади та їх використання, соціальні, економічні та громадсько-політичні процеси, фінансові джерела і засоби забезпечення реалізації місцевих програм, діяльність, у т.ч. індивідуальну, що має вплив на розвиток громади. Розроблено інструментарій для оцінювання інклюзивності сільських спільнот в межах територіальної громади, що ґрунтується на двохвимірній матриці показників: у розрізі секторів: громадсько-політичний вимір – соціальний вимір – економічний вимір; та за видами нерівності: нерівність у доступі до благ і послуг – нерівність за якістю благ і послуг – нерівність у розподілі благ і послуг. Оцінювання інклюзивного розвитку територіальних громад та їх поселенських спільнот на основі системного підходу дає змогу розкрити взаємозв'язок між соціальними, економічними, громадсько-політичними чинниками життєдіяльності населення, встановити загальні тенденції розвитку громади та опрацювати заходи з метою підвищення рівня її інклюзивності.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Методика якісного вимірювання та оцінювання інклюзивності розвитку громади дозволяє виявити найбільш уразливі місця в її економічній, соціальній та громадсько-політичній сферах.

Стадія завершеності НТП: Проміжний звіт НДДКР

Впровадження НТП: Впроваджено

Строки впровадження: 01.2021-12.2021

Виробник продукції: ДУ "Інститут економіки та прогнозування НАНУ"

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Права інтелектуальної власності: В Україні

Форми та умови передачі продукції: Результати НДР передаються Замовнику

7. Бібліографічний опис

1. Digital Transformations in Agri-Food Systems: Innovation Drivers and New Threats to Sustainable Rural Development /Olena Borodina, Oksana Rykovska, Oksana Mykhailenko, Oleksii Fraier// SHS Web of Conferences. IV International Scientific Congress "Society of Ambient Intelligence 2021" (Web of Science). 2021. Volume 100. P. 7

2. Human capital in the context of the Covid-19 pandemic: potential of digital technology for compensating losses /Oksana Rykovska// Матеріали Міжн. наук.-практ. конференції «Иновационная экономика: проблемы, анализ и перспективы развития» (м. Карши, Узбекистан, 20-21.05.2021). 2021. С. 139-143

3. Оцінка інклюзивності сільських спільнот у складі територіальних громад: кейс Локачинської ТГ /Бородіна О.М.,

4. Механізм оцінювання інклюзивного розвитку сільських громад /Павлик В.П.// Scientific Collection «InterConf», (69): with the Proceedings of the 9 th International Scientific and Practical Conference «Scientific Horizon in the Context of Social Crises» (August 6-8, 2021). Tokyo, Japan: Otsuki Press. 2021. 221 p. P. 26-35
5. Інформаційне забезпечення інклюзивного розвитку сільських громад /Павлик В.П.// Scientific Collection «InterConf», (85): with the Proceedings of the 10th International Scientific and Practical Conference «Scientific Research in XXI Century» (November 11-12, 2021). Ottawa, Canada: Methuen Publishing House. 2021. 493 p. P. 39-44
6. Використання системного підходу в обґрунтуванні інклюзивного розвитку економіки сільських громад /Павлик В.П.// Scientific Collection «InterConf», (77): with the Proceedings of the 4 th International Scientific and Practical Conference «Science, Education, Innovation: Topical Issues and Modern Aspects» (October 4-5, 2021). Tallinn, Estonia: Ühingu Teadus juhatus. 2021. 413 p. P. 36-43
7. Системний аналіз інклюзивного розвитку економіки сільських громад /Павлик В.П.// Scientific Collection «InterConf», (76): with the Proceedings of the 1 st International Scientific and Practical Conference «Progressive Science and Achievements» (September 26-28, 2021). Doha, Qatar: Katara. 2021. 334 p. P. 23-32
8. Прогнозування інклюзивного розвитку економіки сільських громад в умовах COVID – 19 /Павлик В.П.// Scientific Collection «InterConf», (74): with the Proceedings of the 3 rd International Scientific and Practical Conference «Recent Scientific Investigation» (September 16-18, 2021). Oslo, Norway: Dagens næringsliv forlag. 2021. 396 p. P. 28-36
9. Обґрунтування процесу стимулювання інклюзивного розвитку економіки сільських громад /Павлик В.П.// Scientific Collection «InterConf», (73): with the Proceedings of the 8th International Scientific and Practical Conference «International Forum: Problems and Scientific Solutions» (September 6-8, 2021). Melbourne, Australia: CSIRO Publishing House. 2021. 358 p. P. 16-25
10. Інструментарій з аналізу інклюзивного розвитку економіки сільських громад /Павлик В.П.// Scientific Collection «InterConf», (72): with the Proceedings of the 5 th International Scientific and Practical Conference «Scientific Community: Interdisciplinary Research» (August 26-28, 2021). Hamburg, Germany: Busse Verlag GmbH. 2021. 479 p. P. 28-36
11. Рекомендації щодо формування проконвергенційної державної аграрної політики України /Бородіна О.М.// Рекомендації щодо формування проконвергенційної державної аграрної політики України. Монографія «Оцінка інтеграції України до європейського економічного простору». 2021. 486 с. С. 457-464
12. Агропродовольчий комплекс у контексті євроінтеграції /Бородіна О.М. Прокопа І.В.// Монографія «Оцінка інтеграції України до європейського економічного простору». 2021. 486 с. С. 345-350

8. Звітна документація

Кількість сторінок в звіті: 12

Мова звіту: Українська

Кількість файлів у звіті: 1

9. Заключні відомості

Перелік осіб-виконавців

Кирилюк Сергій Вікторович (к. е. н.)

Михайленко Оксана Віталіївна (к. е. н.)

Павлик Володимир Петрович (к. т. н.)

Прокопа Ігор Васильович (д. е. н., професор, член-кор.)

Риковська Оксана Володимирівна (к. е. н., с.н.с.)

Фраер Олексій Володимирович (к. е. н.)

Яровий Віктор Дмитрович (к. е. н.)

Керівник організації:

Шулипа Світлана Володимирівна

Керівники роботи:

Бородіна Олена Миколаївна (д. е. н., професор, член-кор.)

**Керівник відділу реєстрації наукової діяльності
УкрІНТЕІ**

Юрченко Т.А.